НАШІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

ЗАРАЗ У КИЄВІ *БЛИЗЬКО НУЛЯ*...

Українське радіо повідомляє, що зараз у Києві *близько нуля градусів*, іншого разу — *близько нуля градуса* або *близько нуля*. Мимоволі задумуєшся, а як правильно визначити цю температуру?

Відомо, що числівник *нуль* (цифрове позначення — 0) означає відсутність величини. Виражаючи кількісне значення, він поєднується з іменниками вимірювальної семантики у формі родового відмінка множини, так само як числівники від *п'яти* до *двадцяти* і *тридцять*, пор.: *п'ять копійок* і *нуль копійок*, *десять градусів* і *нуль градусів*. Подібно до цих числівників він виражає і приблизне кількісне значення за допомогою прийменника-частки *близько*, пор.: *близько десяти градусів* і *близько нуля градусів*. Тому вживання *близько нуля градуса* неправильне. Двоє інших визначень температури — *близько нуля градусів* та *близько нуля* — граматично правильні, але в першому числівник *нуль*, що означає відсутність величини, поєднаний з іменником *градус* у формі множини, що дехто сприймає як значеннєву несумісність із нулем. Щоб уникнути цього непорозуміння, рекомендуємо визначати температуру, близьку до нульової, за допомогою другої числівникової форми — *близько нуля*: *Зараз у Києві* ***близько нуля***; *Уранці в Києві було* ***близько нуля***; *Увечері в Києві буде* ***близько нуля***. Якщо ж числівник *нуль* замінити цифрою *0*, то після неї потрібно ставити знак градуса

°С і писати так: *Зараз у Києві* ***близько 0°С***; *Вранці в Києві було* ***близько 0°С***; *Увечері в Києві буде* ***близько 0°С***.

Отже, згадану температуру правильно визначити так: *Зараз у Києві* ***близько нуля*** (*близько 0°С*) або *Зараз у Києві* ***близько нуля градусів.***

Катерина Городенська

ДО́НЬКА — ДО́НЕЧКА — ДО́НЯ, АЛЕ ДОЧКА́

В усній мові в слові *донька* нерідко наголошують другий склад чи то подібно до слова *дочка́*, чи то під впливом його наголошування в діалектах. В українській літературній мові *донька* і всі спільнокореневі з ним слова мають наголос на першому складі, пор.: *до́нька*, *до́ня*, *до́ньчин*, *до́нечка.* На цьому ж складі він залишається у відмінкових формах однини (пор.: *до́ньки*, *до́ньці*, *до́ньку*, (*з*) *до́нькою*, (*на*) *до́ньці*, *до́нько*) і множини (*до́ньки*, *до́ньок*, *до́нькам*, (*з*) *до́ньками*, (*на*) *до́ньках*), а також у сполуках із числівниками *два*, *три*, *чотири* (пор.: *дві до́ньки*, *три до́ньки*, *чотири до́ньки*).

Слово *дочка* не має такого послідовного наголошування, бо у відмінкових формах однини, крім кличного відмінка, та у сполуках із числівниками *два*, *три*, *чотири* в нього наголошений другий склад (пор.: *дочка́*, *дочки́*, *дочці́*, *дочку́*, (*з*) *дочко́ю*, (*на*) *дочці́*, але *до́чко*; *дві дочки́*, *три дочки́*, *чотири дочки́*); у формах множини наголос у цьому слові перетягується на перший склад (пор.: *до́чки*, *до́чок*, *до́чкам*, (*з*) *до́чками*, (*на*) *до́чках*).

Отже, правильно наголошувати *до́нька* і *дочка́*.

Катерина Городенська

НЕ ВИДАЛЯЙТЕ НІЧОГО!

Одні пропонують *видалити плями*, *зубний камінь* чи *зуби*, інші розповідають, що їм *видалили жовчний міхур* (*пухлину*, *апендицит*) тощо. Дієслова *видаляти*/*видалити* в цих словосполуках уживають, очевидно, під впливом російських *уда-*